

Dohodu o volném obchodu se Singapurem v její stávající podobě nemůže uzavřít Evropská unie sama

Ustanovení dohody týkající se jiných než přímých zahraničních investic, jakož i ustanovení týkající se řešení sporů mezi investory a státy nespádají do výlučné pravomoci Unie, takže dohoda nemůže být v tomto stavu uzavřena bez účasti členských států.

Dne 20. září 2013 parafovaly Evropská unie a Singapur text dohody o volném obchodu. Jedná se o jednu z prvních dvoustranných dohod o volném obchodu takzvané „nové generace“, to znamená obchodní dohodu, která vedle tradičních ustanovení týkajících se snížení cel a necelních překážek v oblasti obchodu se zbožím a službami obsahuje ustanovení v různých oblastech souvisejících s obchodem, jako jsou ochrana duševního vlastnictví, investice, veřejné zakázky, hospodářská soutěž a udržitelný rozvoj.

Komise se na Soudní dvůr obrátila se žádostí o posudek za účelem určení, zda má Unie výlučnou pravomoc k tomu, aby zamýšlenou dohodu podepsala a uzavřela sama. Komise a Parlament tvrdí, že tomu tak je. Rada a vlády všech členských států, které předložily Soudnímu dvoru vyjádření¹, tvrdí, že Unie nemůže uzavřít dohodu sama, jelikož některé části dohody spadají do sdílené pravomoci Unie a členských států, nebo dokonce do výlučné pravomoci členských států.

Soudní dvůr v posudku z dnešního dne nejprve upřesnil, že se posudek týká pouze otázky, zda pravomoc Unie je, či není výlučná, a nikoliv slučitelnosti obsahu dohody s unijním právem, a poté konstatoval, že **dohodu o volném obchodu se Singapurem v její stávající podobě nemůže uzavřít Unie sama**, jelikož některá ze zamýšlených ustanovení spadají do sdílené pravomoci Unie a členských států. Z toho vyplývá, že **dohodu o volném obchodu se Singapurem mohou v tomto stavu uzavřít pouze Unie a členské státy jednající společně**.

Soudní dvůr konkrétně prohlásil, že **Unie má výlučnou pravomoc**, co se týče částí dohody týkajících se následujících oblastí:

- přístupu na unijní a na singapurský trh, pokud jde o zboží a služby (včetně dopravních služeb v plném rozsahu²), jakož i v oblasti veřejných zakázek a výroby energie z udržitelných nefosilních zdrojů;
- ustanovení v oblasti ochrany přímých zahraničních investic singapurských státních příslušníků v Unii (a naopak);
- ustanovení v oblasti práv duševního vlastnictví;
- ustanovení, jejichž cílem je boj proti protisoutěžním jednáním a úprava spojování, monopolů a subvencí;

¹ Písemná vyjádření předložily všechny členské státy s výjimkou Belgie, Chorvatska, Estonska a Švédska. Belgie se nicméně zúčastnila jednání a předložila písemné vyjádření.

² V případě námořní, železniční a silniční dopravy má Soudní dvůr za to, že závazky obsažené v zamýšlené dohodě v tomto ohledu se mohou dotknout nařízení Unie nebo změnit jejich působnost, takže v souladu s čl. 3 odst. 2 SFEU má Unie výlučnou pravomoc schválit takové závazky.

- ustanovení v oblasti udržitelného rozvoje (Soudní dvůr konstatoval, že cíl udržitelného rozvoje je nyní nedílnou součástí společné obchodní politiky Unie a cílem zamýšlené dohody je podmínit liberalizaci obchodu mezi Uníí a Singapurem tím, že smluvní strany dodržují své mezinárodní závazky v oblasti sociální ochrany pracovníků a ochrany životního prostředí);
- pravidel pro výměnu informací a povinnosti oznamování, ověřování, spolupráce, zprostředkování, transparentnosti a řešení sporů mezi smluvními stranami, ledaže se tato pravidla týkají oblasti jiných než přímých zahraničních investic (viz níže).

Konečně, **Unie nemá** podle Soudního dvora **výlučnou pravomoc pouze v případě dvou složek dohody**, a sice v oblasti **jiných než přímých zahraničních investic** („portfoliových“ investic uskutečňovaných bez úmyslu ovlivňovat řízení a kontrolu podniku) a režimu **řešení sporů mezi investory a státy**.

K tomu, aby Unie měla výlučnou pravomoc v oblasti jiných než přímých zahraničních investic, by bylo třeba, aby uzavření dohody mohlo ovlivnit unijní akty nebo změnit jejich působnost. Vzhledem k tomu, že tomu tak není, dospěl Soudní dvůr k závěru, že Unie nemá výlučnou pravomoc. Sdílí naproti tomu pravomoc s členskými státy. Tento závěr platí rovněž pro pravidla týkající se výměny informací a povinností oznamování, ověřování, spolupráce, zprostředkování, transparentnosti a řešení sporů mezi smluvními stranami ve vztahu k jiným než přímým zahraničním investicím (viz výše).

Režim řešení sporů mezi investory a státy spadá rovněž do sdílené pravomoci Unie a členských států. Takový režim, který vyjímá spory ze soudní pravomoci členských států, totiž nemůže být zaveden bez jejich souhlasu.

Z toho vyplývá, že dohoda o volném obchodu může být ve stávajícím stavu uzavřena pouze společně Uníí a členskými státy.

UPOZORNĚNÍ: Členský stát, Evropský parlament, Rada nebo Komise si mohou vyžádat posudek Soudního dvora o slučitelnosti zamýšlené dohody se Smlouvami nebo o pravomoci uzavřít tuto dohodu. Je-li posudek Soudního dvora odmítavý, nemůže zamýšlená dohoda vstoupit v platnost, pokud nedojde ke změně dohody nebo ke změně Smluv.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) posudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení posudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106